STHLM LOK

NUMMER 2 ÅR 2018

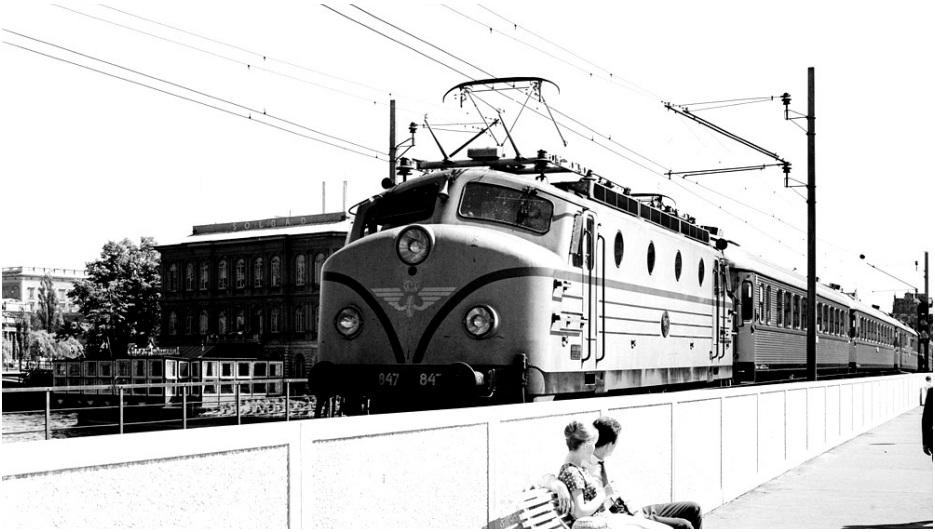

Foto: Sveriges Järnvägsmuseum, KBDB11729, Seved Walther

INNEHÅLL

s2 : Ny styrelse

s3 : Närmanden?

s3 : Studieledighet

s4 : Årsmöte

s5 : Bilder årsmöte

s6 : Bildklur

s8 : Slut på förare

s9 : Semester

s9 : Mult Karlberg

s10 : Röda tråden

s11 : Bästa låtlista

s12 : Valberedare?

KONTAKT

KLUBB 106 styrelse kan nås på flera sätt. Framförallt via email och personlig kontakt.

Email: seko.klubb106@gmail.com

Vem som är med i styrelsen hittar du på våra anslagstavlor samt på www.facebook.com/lokfcst & www.klubb106.se

Denna tidning vänder sig i första hand till er medlemmar men även förare på SJ i allmänhet. Den skrivs av infogruppen i den lokala klubben. Som medlem är du välkommen att skicka in text eller förslag på vad som ska skrivas här i tidningen. Kontakta oss om du vill veta mer eller har något du vill publicera i tidningen. Vi är på ständig jakt efter bilder till tidningen!

NY STYRELSE

Nytt verksamhetsår, ny styrelse! På årsmötet valdes den nya styrelsen in och består nu av följande medlemmar:

Jack Nilsson (Cst) - Ordförande
070-003 66 80

Simon Perstrand (Cst) - Sekreterare
070-003 64 12

Anders Arnesson (Hgl) - Kassör
070-003 54 82

Eric Bergendahl (Hgl) - Ledamot
070-003 62 65

Johanna Kvist (Hgl) - Ledamot
070-003 62 38

Fredrik Lindström (Hgl) - Ersättare
076-118 08 64

Rasmus Holmberg (Cst) - Ersättare
070-003 62 55

Maja Stiegson (Cst) - Ersättare
070-003 62 63

Under kommande veckor kommer vi se till att få upp en ny fototavla så att ni kan få ett ansikte på namnen.

Klubben har behov av ny valberedning inför nästa årsmöte, kontakta styrelsen om du känner att det kan vara något för dig! ■

OÖNSKADE NÄRMANDEN, NEJTACK!

Har du någon gång råkat ut för ovälkomna närmanden, närgångna inviter du inte velat ha, eller olämpliga repliker av sexuell art, på jobbet? Har du, på jobbet, behandlats annorlunda/sämre på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder? (De sju diskrimineringsgrunderna)

Om det händer, eller har hänt, tveka inte att i så fall höra av dig till någon förtroendevald. Facklig eller skyddsombud går lika bra. Om du behöver någon att prata av dig med så ska du veta att vi alla har tystnadsplikt. Förutom att finnas som bollplank, peppare och avlastningsyta kan vi driva ärenden. Arbetsgivaren har arbetsmiljöansvaret och en skyldighet att ta tag i problem av den här sorten, och det kan vi hjälpa dig med att påtala.

Att en kollega eller för den delen en resenär utsätter dig för kränkande saker är aldrig okej. Ännu värre blir det om det är någon du står i beroendeställning till, som en chef eller utbildare, som går över gränsen. Utöver att vissa beteenden kan vara riktigt olämpliga och ett arbetsmiljöproblem, så är somligt dessutom olagligt, såsom sexuellt ofredande eller diskriminering.

Klubben stöttar efter bästa förmåga, så kom ihåg att vi finns här! ■

STUDIELEDIGHETS-LAGEN

Vi har fått en del frågor om studieledighetslagen och vad den innebär. Förenklat kan man säga att du **enligt lag har rätt till tjänstledigt från arbete om du studerar**. Detta gäller på heltid såväl som för deltidsstudier, och studierna behöver inte ha den minsta koppling till ditt arbete.

Du kan alltså till exempel söka tjänstledigt 25% för att gå en universitetskurs i historia på kvartsfart under en termin. Eller för den delen söka helt ledigt ett helt läsår i båtbyggnad på heltid på folkhögskola. Eller en kväll i veckan på en språkkurs. Det finns många möjligheter.

Söker du ledigt **minst sex månader i förväg** så kan arbetsgivaren i princip inte neka dig den ledighet du vill ha, när du söker just studieledigt.

Söker du senare än så *kan* arbetsgivaren skjuta upp din ledighet, så det kan vara smart att vara ute i god tid om du har planer på att förkovra dig. ■

Mer finns att läsa på:

https://www.lo.se/home/lo/res.nsf/vRes/lo_1365274746462_2995_2_studieledighetslagen_webb_pdf/$File/2995-2_Studieledighetslagen_webb.pdf

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1974981-om-arbetstagares-ratt-till_sfs-1974-981

ÅRSMÖTE

Den trettonde februari var det årsmöte för Seko Lokförarna SJ Stockholm. Mötesrummet i våra personallokaler på Klarabergsviadukten 49 fylldes till bredden och möteshandlingar delades ut till de som ville ha. Som mötesordförande ställde Urban Johansson upp och sekreterare var Fredrik Stangel från Green Cargo.

En del nya ansikten från våra två åkstationer valdes in i styrelsen. Utöver själva valet och den återkommande formalian diskuterades aktuella frågor. Inte minst finns en stor frustration kring OPSLs allt vanligare försök att frångå kollektivavtal och arbetstidsregler genom att påtala ett så kallat operativt läge. En annan fråga dök också upp: Finns det en eventuell idé från SJ om att dela upp oss lokförare och knoppa av en del till att endast ha kompetens som motorvagnsförare? Lägre lön för motorvagnsförarna? Vad skulle en sådan uppdelning kunna resultera i om den gick igenom i så fall? Loktågen är sedan länge sagda att fasas ut…

Efter själva mötet fick Sekos förbundsordförande Valle Karlsson ordet. Valle utbildade sig till lokförare 1984 och jobbade på SJ i 25 år. Sedan 2006 har han jobbat på förbundskontoret, där han varit avtalssekreterare. På Sekos kongress 2017 blev han vald till ordförande för hela förbundet.

På årsmötet talade Valle en del om förbundets verksamhet och deltog i diskussioner kring lokala och centrala frågor. Han berättade också om hur det var när X2000 kom och en särskild grupp av X2000-förare, som ansågs lite finare än andra, bildades. Detta ledde till osämja mellan förarna. SJ hade därmed lyckats skapa två grupper som krigade med varandra istället för med arbetsgivaren, och kunde bara luta sig tillbaka. Känns det igen...?

Årsmötet avslutades med middag på Belgobaren där unga som gamla fick avnjuta god mat i gemytligt sällskap. ■

BILDKLUR

Här är några bilder från gamla tider. En del av dessa miljöer är ännu bevarade och andra är borta. Kan du se var bilderna är tagna? Platserna är Umeå, Stockholm, Nora, Hässleholm, Göteborg, Falköping och Malmö. ■

Foto: Sveriges Järnvägsmuseum, KCAC16407

Foto: Sveriges Järnvägsmuseum, KDAA03350, Industrifotografen AB

Foto: Sveriges Järnvägsmuseum, KDAA14200

Foto: Sveriges Järnvägsmuseum, KBDK00218

Foto: Sveriges Järnvägsmuseum, KAGF00633

Foto: Sveriges Järnvägsmuseum, KBDB12533:03, John Hylterskog

Foto: Sveriges Järnvägsmuseum, KCAC16033

Foto: Sveriges järnvägsmuseum, KBDB12384:05, Seved Walther

SLUT PÅ FÖRARE

Enligt MYH, Myndigheten för YH-utbildningar, är lokförare den utbildning som har flest sökande per plats. Dessutom uppger branschen att det råder stor brist på lokförare idag.

Fram till 2019 räknar SJ med att anställa totalt omkring 225 nya lokförare. Men var ska dessa förare komma ifrån? De 3 av 14 ansökta utbildningar som godkänts av MYH för hösten 2018/våren 2019 kommer att äga rum i Ängelholm, Boden och Göteborg.

En av anledningarna till att MYH har gett avslag på utbildningar, är att järnvägsbranschen, trots löfte om motsats, inte fått fram tillräckligt med praktikplatser. För få förare vill offra delar av sin alltmer dyrbara fritid att förbereda och planera sina elev-turer, arbete som egentligen ska ligga inom arbetspasset.

TCC har på sin hemsida annonserat ut att deras tidigaste kursstart för lokförarutbildningar i Göteborg är våren 2019, och för Hallsberg, Haninge, Umeå och Boden är det hösten 2019 som gäller.

Det tar ca 1 år att få en lokförare helt klar, vilket innebär att tidigast år 2020 kan dessa YH-förare börja tjänstgöra. Nu kommer MYH att dra ned på utbildningar det närmaste året, vilket gör att vi tappra lokförare som fortfarande hänger kvar kommer att hamna i en guldsits. Just i Göteborg kommer detta att bli väldigt märkbart, då MYH har krävt att deras utbildningar inte får börja förrän i juni 2019.

Så under två års tid, fram till våren 2020, kommer det inte att finnas några nyutbildade förare i Västra Götaland. SJ kommer att tvingas värna om sina lokförare, som nu kommer att bli ännu mer eftertraktade.

Fram med knivarna, det är dags att tälja guld!

…Men **VILKET** guld? Och **HUR**? Och **VEM** ska tvinga SJ?

Guld i form av fler semesterdagar? Guld i form av att aldrig behöva sluta senare än 16 före fridag? Guld i form av rena pengar? Guld i form av ledighet när man så önskar? Guld i form av att aldrig behöva försvara sin rast? Guld i form av mindre helgjobb? Guld i form av högre OB? Det finns så mycket guld att hämta!

Det är ju som vanligt så att SJ kommer inte att slänga något guldregn över oss bara så där. Det spelar ingen roll att vi tycker att vi förtjänar det ena och det andra om vi inte själva lägger manken till för att få det vi vill ha. Därför måste vi se till att tillsammans utnyttja guldregnsläget, så att det blir av.

Det kan tyckas smått att kräva rast och vila, inte vilja svara i tjänstetelefonen på fritiden eller att följa de turer som SJ själva ritat med tanke på gångtider. Men vi kanske måste öva på smått för att vara beredda på att göra större saker tillsammans den dagen underbemanningen märks ännu tydligare? ■

SEMESTER

Under sommaren 2017 blev SJ plötsligt varse den förarbrist man skapat. Man gick då hastigt ut med erbjudande till oss arbetstagare om 1400 kr i tillägg mot att arbeta extra. Att flytta enstaka eller flera semesterdagar mot övertid och en rejäl ersättning.

I år är förarbristen minst lika stor, och arbetet kring getingmidjan med avstängningar i veckor lär inte göra saken lättare. Även denna sommar har SJ gått ut med ett erbjudande. 1,2 månadslöner är förstås i rätt riktning och mer tacksamt än 1,0 månadslön för att i förväg gå med på att lägga sin semester utanför sommarperioden. Men allt är inte guld och gröna skogar. Man bör vara medveten om att det samtidigt skett en del förändringar i betydligt sämre riktning denna sommar. Ser du att det kommer ut ett gnet nu där du sitter i sommarvärmen, och du funderar på att ta det, var då medveten om att du **enligt SJ:s nya dokument konsumeras din semesterdag.** Du får alltså inte tillbaka den senare under året. Dessutom kanske det inte är en jättestor morot att jobba extra när man vet att den där ersättningen riskerar att komma först flera månader senare, som i fjol? Men inget hugget i sten. Precis lika hastigt inpå som 2017 kan SJ komma att krydda sitt erbjudande om inte tillräckligt många tycker det känns värt att gå in och arbeta på sin semester under nuvarande förhållanden? ■

VÄNDA MULT I KARLBERG

Vi ska inte vända multipelkopplade fordon i Karlberg ensamma. Skälet till det är de regler som finns angående ”Vistas i spår”. Trafikintensiteten där är stor, och utrymningstiden ska vara 20 sekunder från det att du ser ett tåg komma. Det lever inte Karlberg upp till, bland annat eftersom det kurvar.

Det handlar om din, och dina kollegors, arbetsmiljö och säkerhet, och därför ska du inte acceptera att vända multar själv i Karlberg. ■

DEN RÖDA TRÅDEN

Vi lever i en föränderlig värld, vissa saker blir bättre medan andra blir sämre. Inom näringsliv och industrin har den senaste årtiondens trend varit sparpaket och effektivisering. Ständigt har motivet varit att vara konkurrenskraftig eller att tillfredsställa ägarens önskemål om ökad marginal. När det går dåligt ska vi spara och när det går bra ska vi spara inför sämre tider. Ständigt detta sparande.

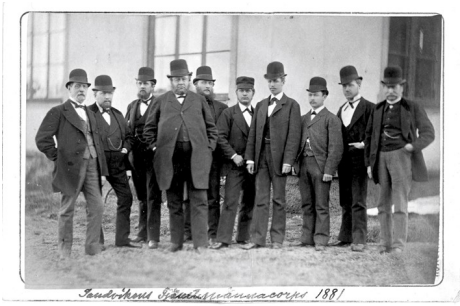

På 1860-talet var det fortfarande brukspatroner som i nära diktatur drev sina företag med målet att ge sig själv och företagets aktieägare en god profit att återinvestera. Ofta drev de också sina företag långsiktigt, de skulle själva kunna leva på dess frukt livet ut men också ge sina arvtagare en fortsatt stadig inkomst. Idag drivs storföretag av en HR-avdelning och ekonomer där målsättningen ofta ter sig annorlunda. Målet är fortfarande att ge ägaren pengar i någon form men det kan också ofta handla om den egna karriären där grönare siffror och åtskruvad juridik mot de anställda är vägen till bättre jobb för kontoristen. Sällan ses hela bilden utan den kortsiktiga egna vinsten för den egnes karriär är målet med allt. Tyvärr är ledningen med i samma lek och kan inte stävja problemet.

Historiskt fanns dessutom en anda inom storföretag, samtliga ville att företaget skulle gå bra, bli större och bli bättre. Allt från den enskilda grovarbetaren till kontorsanställda och företagets ledning jobbade i samma riktning. Det fanns en stolthet kring att berätta om sin anställning på det stora företaget.

På SJ har vi som bekant senaste åren haft ett mål att minska rörelsens omkostnader med 1 miljard kronor. Självklart med motivet att vara konkurrenskraftiga. Hos oss har sparpaketet framförallt inneburit att vi blivit färre i besättningen på tågen samt att i stort sett samtliga biljettkontor stängt. Fordonsflottan har stramats åt och så mycket som möjligt har lagts ut på entreprenad för att döljas i balans- och resultaträkningen. Är det verkligen rätt väg att gå för att vara konkurrenskraftiga? Och vem är det vi konkurrerar mot? MTR Express är inte en betydande konkurrent i nuläget men riskerar att bli. Deras strategi är att med moderna fordon, låga biljettpriser och avskalade resor locka över kunderna. Den strategin fungerar om alla andra operatörer gör lika såsom det gjorts inom flygbranschen där företag som Norwegian och Ryanair tagit täten.

Tyvärr har SJ rört sig i den riktningen vilket på sikt riskerar öppna för att MTR Express faktiskt blir en stor konkurrent. Bättre vore att erbjuda nya fordon, bra service och ett SJ att faktiskt längta till.

Vägen till att bli bättre, större och starkare bygger inte på sparpaket utan investeringar. Att ta bort onödiga utgifter är inte samma sak som att skala ned verksamheten mot kund. Att minska kostnader som direkt är kopplade till kundens upplevelse är som att självmant avveckla företaget. ■

MIN BÄSTA LISTA

Jag har en musikspellista av ett alldeles särskilt slag. Efter att ha jobbat på järnvägen i nästan två år lade jag 2010 till de första låtarna, och sedan har listan pö om pö vuxit. Temat? Tåg, givetvis.
Jag är hemskt generös, det krävs inte mycket för att platsa. Det kan räcka med att någon hojtar ”jag ska med pendeltåget!” i slutet, som på Brita Borgs Bannemej, eller att den heter något så lämpligt som Union train, med The Almanac Singers. Blandningen blir konstigare och konstigare men också trevligare och trevligare. Förvisso är jag någorlunda kräsen. Per Gessles Här kommer alla känslorna på en och samma gång får INTE vara med, hur mycket han än sitter och fryser på en regnig perrong. Det får ändå vara lite stil. Somliga artister skulle kunna ha en helt egen lista, med tanke på hur mycket järnvägsromantik som flödar i texterna. Johnny Cash, till exempel. Men han får nöja sig med ett par bidrag.

Efter mycken vånda lyckades jag plocka ut mina tolv bästa bitar från spotifylistan som kort och gott heter ”Tåglåtar”. Här kommer den, utan inbördes ordning. Håll till godo!

Vad har du för topplista om järnväg? Favoritsträckor, bästa tågfilmer, bästa tågböcker, finaste stationshus? Skicka in den till klubben så att andra kan ta del av den vettja!

Linnea Garli, lokf Cst

Eileen Jewell - *Where they never say your name*

Dolly Parton - *Joshua*

Eels – *Railroad Man*

Ulla Billquist - *Tjingelingeling*

Valaida Snow - *Tell me how long the train's been gone*

Nick Cave & The Bad Seeds - *O children*

Neville Brothers - *Yellow Moon*

Hurray For the Riff Raff - *Rican Beach*

PJ Harvey - *Horses in my dreams*

Euskefeurat - *Hotaheiti*

Willie Nelson, Calexico - *Señor*

Depeche Mode - *Where's the Revolution*

VALBEREDARE?

I samband med årsmötet som var nu i februari tidigare i år tappade vi tyvärr båda våra eminenta valberedare. Då den ene bytt åkstation och den andre gått i pension söker vi nu därför med ljus och lykta efter nya valberedare.

I stora drag går valberedningsarbetet ut på att luska fram lämpliga personer till lediga poster i klubbstyrelsen. Valberedningen har historiskt också agerat valförrättare och hållit i själva valet inför/på årsmötet. Mycket går alltså ut på att höra sig för med kollegorna och ta reda på vilka som eventuellt kan vara intresserade av förtroendeuppdrag. Att hålla lite koll på att styrelsen blir så bra sammansatt som möjligt med tanke på variationen i till exempel år i yrket, ålder, kön och personliga egenskaper. Till skillnad från styrelsen är valberedningen aktiv främst inför årsmötet.

Summa summarum: Är du någorlunda social? Tycker du om att snacka med kollegor? - I så fall är det här med valberedning en baggis! Dessutom lär du känna ett trevligt styrelsegäng och får möjlighet att lära känna ännu fler arbetskamrater.

Och inte minst, du gör ett mycket viktigt jobb för att hålla igång det fackliga arbetet.

Är du intresserad av att ta dig an uppgiften? Hör av dig till styrelsen!

Om du har några frågor sätter vi dig gärna i kontakt med förre valberedare Fredrik Lundqvist, numera stationerad i Karlstad.

Skicka gärna mail: seko.klubb106@gmail.com

Gilla oss på facebook: SEKO Lokförarna SJ Stockholm

Blogg: www.klubb106.se

Vi bemannar vår fackexpedition på 49an (Cst) varje torsdag.